

Productenboek Wmo 2022 tot en met 2024

Gemeenten
Woerden, Oudewater, Montfoort en De Ronde Venen

Oktober 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Product: Wmo begeleiding groep	4
Product: Wmo begeleiding individueel	7
Product: Wmo kortdurend verblijf (logeeropvang)	9
Product: Wmo vervoer	11

Inleiding

Voor u ligt het productenboek Wmo van de samenwerkende gemeenten Woerden, Oudewater, Montfoort en De Ronde Venen. In dit productenboek wordt de inhoud van de producten die gehanteerd zullen worden voor de 'Inkoop 2022 Jeugdhulp en Wmo' beschreven.

Het productenboek Wmo is met zorg opgesteld door de Inkoop & Monitoring Utrecht West. Dit productenboek is tot stand gekomen door consultaties met de marktpartijen en de aangesloten gemeenten.

Dit productenboek sluit aan bij de gezamenlijke ambities die we als regio hebben opgesteld. In de periode 2022-2024 werken we samen aan vernieuwing:

“Vernieuwing en verbetering van de inkoop in brede zin, gericht op efficiënte en effectieve zorg voor onze inwoners, waarbij de eigen draagkracht van onze inwoners leidend is, samenwerking met zorgaanbieders voorop staat én grip wordt gehouden op kwaliteit en kosten met oog voor innovatie en beperkte administratieve lasten”

Product: Wmo begeleiding groep

Omschrijving

Wmo begeleiding groep omvat de volgende activiteiten:

- Cliënt wordt in groepsverband motiverend, adviserend en instruerend ondersteund.
- Onderdeel van Wmo begeleiding groep kan gericht zijn op arbeidsmatige activering.

Uitgangspunten

- a. Wmo begeleiding groep moet zoveel mogelijk aansluiten bij normale (algemene) voorzieningen, bij voorkeur in de wijk. Als dit niet mogelijk is dan wordt dit gemotiveerd onderbouwd.
- b. Als Cliënt voor arbeidsmatige activering in aanmerking komt, is ook samenwerking met de gemeentelijke afdeling Werk en Inkomen nodig en aansluiting op ontwikkelingen daar noodzakelijk. Dit om de doorgaande lijn te borgen. Deze samenwerking gaat voorafgaand aan uitstroom naar een participatiebaan, beschut werk, vrijwilligerswerk of een andere vorm van betaald werk.
- c. De samenwerking tussen de aanbieders onderling en welzijn is essentieel om de juiste aansluiting bij de behoefte en mogelijkheden van de Cliënt te realiseren. Uiteraard wordt ook het lokale team actief betrokken, overeenkomstig de eisen zoals opgenomen in het inkoopdocument.
- d. Arbeidsmatige activering biedt ruimte aan Cliënten vanaf 16 jaar om onder begeleiding te werken aan hun werknemers- en vakvaardigheden, terwijl tegelijkertijd er nog aandacht is voor het creëren van veiligheid, structuur en stabiliteit. Dit gebeurt in een veilige beroepsmatige omgeving.
- e. Aanbieder heeft de mogelijkheid een lunch te verzorgen. Cliënten zijn niet verplicht deze af te nemen.

Doel

- De zelfredzaamheid, participatie en regie, voor zover aanwezig en mogelijk, wordt behouden dan wel bevorderd.
- Bieden van dagstructuur door zinvolle dagbesteding, waardoor de Cliënt langer thuis kan blijven wonen.
- Sociaal isolement voorkomen en mantelzorgers ontlasten.
- Arbeidsmatige activering kan gericht zijn op uitstroom naar vrijwilligerswerk of (beschut) werk.
- Arbeidsmatige activering kan ook het einddoel zijn. Dit is afhankelijk van de individuele Cliënt en wordt opgenomen in het persoonlijk plan.

Doelgroep

- Cliënten die niet in staat zijn tot (aangepast) werk of vrijwilligerswerk en niet zelfstandig kunnen voorzien in een zinvolle daginvulling.
- Chronisch zieken en ouderen die niet zelfstandig kunnen voorzien in een zinvolle daginvulling en bij wie sprake is van een geleidelijke achteruitgang van het functioneren.

Complexiteit

De aard van de in te zetten Wmo begeleiding groep is afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de Cliënt, de groepsgrootte is niet bepalend, wel het aantal begeleiders per deelnemers, en kan zijn:

- Wmo begeleiding groep licht
- Wmo begeleiding groep midden
- Wmo begeleiding groep zwaar

Licht:

- Wmo begeleiding groep licht is erop gericht door stimulans en/of toezicht ervoor te zorgen dat de Cliënt in staat is zijn/haar maatschappelijke deelname zelfstandig vorm te geven.
- De dagbesteding biedt structurele activerende daginvulling en zo mogelijk arbeidsmatige activering. Het activiteitenprogramma biedt de Cliënt structuur, sociale contacten en zingeving. Bij de activiteiten wordt begeleiding geboden in een groep.
- De Cliënt heeft beperkingen (fysiek en/of mentaal), maar er is geen intensief toezicht nodig op het functioneren van de Cliënt.
- Vrijwilligers en mantelzorgers kunnen in een gedeelte van de zorg en begeleiding ondersteunen.

Midden:

- Als bij Wmo begeleiding groep licht. Bij Wmo begeleiding groep midden wordt, als de Cliënt leerbaar is, gericht geoefend met het aanbrengen van structuur en/of uitvoeren van handelingen/vaardigheden. Het doel is behoud of versterking van de zelfredzaamheid.
- Ook kan er gericht worden getraind /gecoacht op door- en uitstroom naar reguliere maatschappelijke voorzieningen t.b.v. participatie. Een voorbeeld is verhoging belastbaarheid (qua werk), waardoor aan uitstroom (naar bijvoorbeeld een re-integratietraject) kan worden gewerkt.
- Vanwege de beperkingen (fysiek en/of mentaal) is de Cliënt (nog) niet in staat om deel te nemen aan reguliere activiteiten voor invulling van de dag (werk/school of vrije tijdsbesteding) of aan Wmo begeleiding groep licht. Het gedrag van de Cliënt is voorspelbaar en risico's als gevolg van de problematiek zijn goed in te schatten. Er is in beperkte mate toezicht nodig op het functioneren van de Cliënt.
- Van de medewerker wordt methodisch handelen verwacht: hij kan doelgericht werken aan het behalen van een resultaat conform een ondersteuningsplan.
- Deze begeleiding groep midden kan voor een deel van de Cliënten een tussenfase zijn naar de zwaardere trede, terwijl voor andere Cliënten deze vorm een tussenfase is in afbouw naar de lichtste vorm van dagbesteding of het voorliggend veld.
- Vrijwilligers en mantelzorgers kunnen een gedeelte van de zorg en begeleiding op zich nemen met ondersteuning van professionele hulp.

Zwaar:

- Als bij Wmo begeleiding groep midden. Wmo begeleiding groep zwaar is bedoeld voor de meest complexe situaties waarbij sprake is van complexe problematiek/ziektebeelden.
- Te denken valt aan ernstige gedragsstoornissen, instabiele ziektebeelden en multiprobleem-situaties. De zorgvraag op basis van ziektebeeld en/of beperkingen is leidend voor de begeleiding. Doel is het voorkomen of vertragen van verslechtering van de problematiek.
- Deze vorm van Wmo begeleiding groep biedt met name dagopvang met dagprogramma voor dagstructurering en (intensieve) begeleiding en toezicht.
- Van de medewerker wordt methodisch handelen verwacht: hij kan doelgericht werken aan het behalen van een resultaat conform een ondersteuningsplan. Doel is waar mogelijk activering en waar nodig stabilisatie en handhaving.

Personele inzet

Aanbieder beschikt over deskundig personeel. Het personeel heeft aantoonbare ervaring met de specifieke doelgroepen en kan de noodzakelijke ondersteuning bij zelfzorg bieden. De locatie is bij voorkeur gevestigd in de buurt, in de Gemeente of in een aangrenzende gemeente.

Licht:

- Er is sprake van licht toezicht en 1 op 8 begeleiding.

- De uitvoering vindt plaats door een professional met een afgeronde opleiding op tenminste MBO-niveau 3 MWD, GGZ of een vergelijkbare richting.
- De eindverantwoordelijkheid voor het opstellen en uitvoering van het plan ligt bij een minimaal MBO-niveau 4 MWD, GGZ, VVT geschoolde professional.

Midden:

- Er is sprake van matig toezicht en 1 op 5 begeleiding.
- De uitvoering vindt plaats door een professional met een afgeronde opleiding op tenminste MBO-niveau 3 MWD, GGZ of een vergelijkbare richting.
- De eindverantwoordelijkheid voor het opstellen en uitvoering van het plan ligt bij een minimaal MBO-niveau 4 MWD, GGZ, VVT geschoolde professional.

Zwaar:

- Er is sprake van intensief toezicht en 1 op 3 begeleiding.
- De uitvoering vindt plaats door een professional met een afgeronde opleiding op tenminste MBO-niveau 3 MWD, GGZ of een vergelijkbare richting.
- De eindverantwoordelijkheid voor het opstellen en uitvoering van het plan ligt bij een minimaal MBO-niveau 4 MWD, GGZ, VVT geschoolde professional
- De professional is daarnaast in staat direct in te spelen op veranderingen in de complexe situatie van de cliënt en zijn omgeving; opschalen waar nodig en afschalen waar mogelijk.

Inzet / duur / intensiteit

Groepsbegeleiding wordt per uur ingezet en gefactureerd. Vervoer van en naar de begeleiding valt buiten de geïndiceerde tijd van de groepsbegeleiding.

Product: Wmo begeleiding individueel

Omschrijving

- Wmo Begeleiding individueel is gericht op het stimuleren en/of behouden van de huidige situatie van zelfredzaamheid en participatie en het voorkomen van achteruitgang daarin.
- Dit wordt bewerkstelligd door vaardigheden te oefenen, te ondersteunen of handelingen over te nemen.

Uitgangspunten

- a. Er zijn drie mogelijke ondersteuningsvormen. Bij de indeling van de zwaarte van het product is de hulpvraag van de Cliënt leidend.
- b. Aanbieder schrijft zich in voor het gehele product Wmo begeleiding individueel, hieronder vallen alle drie de mogelijke ondersteuningsvormen (zie kopje complexiteit).
- c. Wanneer Aanbieder niet in de mogelijkheid is om zelfstandig alle drie de ondersteuningsvormen te leveren, dan zoekt hij hiervoor de samenwerking op met een andere aanbieder en voldoet daarbij aan de eisen die worden gesteld in het inkoopdocument.

Doel

- Doel is afschalen naar een lichtere begeleiding en/of een afname van de begeleiding in omvang of uitstroom naar een algemene voorziening.
- Een goed overleg met het lokale team en een regelmatig bijgewerkt plan voor de begeleiding, overeenkomstig de eisen zoals opgenomen in het inkoopdocument, zijn hiervoor noodzakelijk.

Doelgroep

Cliënten die begeleiding nodig hebben ter bevordering of behoud van zelfredzaamheid en participatie.

Complexiteit

De aard van de in te zetten Wmo begeleiding individueel is afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de Cliënt. Dat kan zijn:

- Wmo begeleiding individueel licht
- Wmo begeleiding individueel midden
- Wmo begeleiding individueel zwaar

Licht:

- Het uitvoeren van praktische vaardigheden en handelingen worden gestimuleerd, geoefend, ondersteund en/of overgenomen.
- Het aanbrengen van (dag)structuur en het voeren van regie worden gestimuleerd, geoefend, ondersteund en/of overgenomen.
- De hulpvraag van Cliënt is niet dermate complex dat een hoge graad van deskundigheid nodig is voor de omgang met de Cliënt. Ook is er geen sprake van intensief toezicht op het functioneren van de Cliënt, bijvoorbeeld om gedrag te kunnen bijsturen of om complicaties bij een ziekte te voorkomen.

Midden:

- Als bij Wmo begeleiding individueel licht, met als onderscheid dat bij Wmo begeleiding midden sprake is van complexere ziektebeelden.
- Er zijn zodanige stoornissen en beperkingen dat kennis van het ziektebeeld en deskundigheid in de omgang hiermee noodzakelijk is.
- Complexere activiteiten: er is bijvoorbeeld toezicht en sturing nodig op het psychisch of lichamelijk functioneren van de Cliënt of Cliënt is leerbaar en er kan geoefend worden met het aanbrengen van structuur en/of uitvoeren van handelingen/vaardigheden.

- Meer ontwikkelmogelijkheden richting door- en uitstroom naar reguliere maatschappelijke voorzieningen t.b.v. participatie en zelfstandigheid met minder of zonder ondersteuning. Er is meer focus op trainen en coachen, waardoor gericht aan uitstroom gewerkt kan worden.

Zwaar:

- Net als bij Wmo begeleiding individueel licht en midden. Ondersteuning wordt geoefend, ondersteund en overgenomen. Wmo begeleiding individueel zwaar wordt ingezet in de meest complexe situaties.
- Te denken valt hierbij aan ernstige gedragsstoornissen, risicovolle instabiele ziektebeelden en multi-probleemsituaties.
- Er is veelal sprake van langdurig tekortschietende zelfregie over het dagelijks leven.

Personele inzet

Aanbieder beschikt over deskundig personeel. Het personeel heeft aantoonbare ervaring met de specifieke doelgroepen en kan de noodzakelijke ondersteuning bij de zelfzorg bieden.

Licht:

- Uitgevoerd door een professional met een afgeronde opleiding van minimaal MBO-niveau 3 MWD, GGZ of een vergelijkbare richting.
- De ondersteuning kan in samenwerking met een vrijwilliger, iemand uit het sociale netwerk of een mantelzorger worden gedaan.
- De regie van de samenwerking ligt in dat geval bij de professional.
- De begeleiding mag geen ondersteuning zijn die onder gebruikelijke zorg valt.

Midden:

- Uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van een professional met een afgeronde opleiding van minimaal HBO-niveau.
- Uitvoering kan plaatsvinden door een professional van minimaal MBO- niveau 4 MWD, GGZ, VVT of een vergelijkbare richting.

Zwaar:

- Uitgevoerd door een professional met een afgeronde opleiding van minimaal HBO- niveau MWD, GGZ of een vergelijkbare richting.

Bijzonderheden

(Potentiële) Aanbieders voor begeleiding individueel kunnen zich enkel voor 'Licht' apart inschrijven. Voor 'Midden' en 'Zwaar' geldt dat het voor de (potentiële) Aanbieder alleen mogelijk is om voor de hele categorie in te schrijven ('Licht', 'Midden' en 'Zwaar').

Inzet / duur / intensiteit

Wmo begeleiding individueel wordt per minuut ingezet en gefactureerd. Eventueel vervoer van en naar de begeleiding valt buiten de geïndiceerde tijd van de begeleiding.

Product: Wmo kortdurend verblijf (logeeropvang)

Omschrijving

- Bij Wmo kortdurend verblijf gaat het om kortdurend verblijf (logeeropvang) ergens anders dan op het normale woonadres gedurende één of meerdere etmalen, in aanvulling op het wonen in de thuissituatie.

Uitgangspunten

- a. Kortdurend verblijf betreft de mogelijkheid voor de Cliënt om ergens één of meerdere etmalen te verblijven en logeren. Er kan 24 uur per dag een beroep worden gedaan op zorg en ondersteuning. Een etmaal is gemiddeld 24 uren met een overnachting.
- b. De duur van Wmo kortdurend verblijf is afhankelijk van de situatie en bedraagt maximaal 42 etmalen (=6 weken) per jaar die flexibel door de Cliënt kunnen worden ingezet.
- c. Kortdurend verblijf onderscheidt zich van eerstelijns verblijf in die zin dat er geen sprake is van een medische noodzaak of herstel na een medische ingreep van de Cliënt.
- d. Kortdurend verblijf moet zoveel mogelijk aansluiten bij normale (algemene) voorzieningen, bij voorkeur in de wijk.
- e. Het lokale team wordt actief betrokken bij ontwikkelingen van kortdurend verblijf in de Gemeente.
- f. Kortdurend verblijf is alleen mogelijk als:
  - de Cliënt geen beroep kan doen op de Wlz of een aanvullende zorgverzekering.
  - het ontlasten van de mantelzorger niet binnen het eigen sociale netwerk via een algemene voorziening (vrijwilligers/oproepcentrale) kan worden bereikt.

Doel

Het doel van Wmo kortdurend verblijf is het overnemen van zorg ter ontlasting van de mantelzorger, waardoor de Cliënt thuis kan blijven wonen en niet hoeft te worden opgenomen in een instelling. In dit kader vervangt Wmo kortdurend verblijf niet het wonen in een instelling.

Doelgroep

De reden voor het Wmo kortdurend verblijf ligt in het verminderd zelfzorgend en zelfregelend vermogen van de Cliënt. Dit is vaak aan de orde als bijvoorbeeld de mantelzorger tijdelijk wegvalt of de mantelzorg overbelast is of dreigt te raken.

Aanvullend: de Cliënt heeft chronische complexe problemen door een somatische, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een psychische of cognitieve aandoening. Is gezien zijn zorgbehoefte aangewezen op zorg gepaard gaand met min of meer permanent toezicht. Permanent toezicht is toezicht op regelmatige en onregelmatige momenten, zodat kan worden gereageerd op de vaak voorkomende ondersteuningsvragen en dreigende situaties. Er kan ingegrepen worden om erger te voorkomen. Het gaat hier echter niet om medische zorg.

Complexiteit

Dit product is een all-in product en bevat huisvesting en verblijf, evenals hotelmatige diensten.

In het tarief zijn onder meer inbegrepen:

- 24 uren toezicht in de nabijheid
- Huishoudelijke verzorging
- Facilitaire dienst
- Tenminste vier uren per etmaal aan dagactiviteiten voor de Cliënt
- Per etmaal wordt gemiddeld één uur Wmo begeleiding individueel licht aan de Cliënt geboden.
- Per etmaal wordt ten minste een ontbijt, lunch en diner aangeboden aan de Cliënt.

Personele inzet

De voorwaarden voor de Aanbieder om kortdurend verblijf uit te voeren:

- Aanbieder zorgt voor een locatie die veilig is. Hieronder wordt verstaan de lichamelijke veiligheid en integriteit én de geestelijke veiligheid en integriteit van de Cliënt.
- Er is 24 uren toezicht in de nabijheid aanwezig, hetgeen betekent dat er toezicht is op regelmatige en onregelmatige momenten, zodat kan worden gereageerd op de vaak voorkomende ondersteuningsvragen en dreigende situaties.
- Aan de Cliënten wordt begeleiding geboden onder verantwoordelijkheid van een professional met een afgeronde opleiding van minimaal MBO- niveau 3 MWD, GGZ of een vergelijkbare richting.

Het verblijf is passend bij de doelgroep:

- Zit/slaapvoorzieningen worden aangepast aan de zorgbehoefte van de Cliënt.
- De locatie waar het aanbod plaatsvindt, voldoet aan alle wettelijke eisen.
- Er zijn rolstoeltoegankelijke douche/toiletvoorzieningen aanwezig indien relevant voor de Cliënt.
- Er is alarmering op de kamer aanwezig indien relevant voor de Cliënt.

In specifieke gevallen kan het nodig zijn voor de Cliënt aanvullende verzorgings- en verpleegtaken te organiseren. Deze taken vormen geen onderdeel van de Wmo. Het gaat dan bijvoorbeeld om persoonlijke zorg en verpleging (uit de Zorgverzekeringswet). Medisch voorbehouden handelingen (waaronder injecties en katheterisaties) worden alleen verricht door daartoe bevoegde en BIG geregistreerde personen. De Aanbieder beschikt over een bij de medewerkers bekend en actief toegepast protocol medicijnveiligheid.

Inzet / duur / intensiteit

Wanneer in een specifiek geval meer begeleidingsuren nodig zijn (zie kopje complexiteit) voor de Cliënt, kan –na toestemming van het lokale team– extra begeleiding worden toegekend. Dit kan alleen worden ingezet wanneer de beoogde ontlasting van de mantelzorger niet mogelijk is zonder de inzet van deze extra begeleiding. De aanvullende begeleiding is dus nadrukkelijk niet bedoeld om het tarief voor Wmo kortdurend verblijf op te hogen.

Product: Wmo vervoer

Omschrijving

- Het vervoer heeft uitsluitend betrekking op noodzakelijk vervoer van en naar Wmo begeleiding groep en Wmo kortdurend verblijf.
- Het moet hierbij gaan om medisch noodzakelijk vervoer, wat inhoudt dat de Cliënt op andere wijze (bijvoorbeeld openbaar vervoer) redelijkerwijs niet bij de instelling kan komen.

Uitgangspunten

- a. Dit product wordt ingezet als daar op grond van de Wmo een indicatie voor is afgegeven en is alleen beschikbaar voor inwoners die zelfstandig wonen en geen indicatie hebben voor de Wlz.
- b. Het vervoer wordt geregeld door de Aanbieder.
- c. Vervoer wordt vergoed aan de Aanbieder, indien dit niet binnen het eigen netwerk of door middel van eigen alternatieven kan worden vormgegeven.
- d. Streven is dat Wmo begeleiding groep en Wmo kortdurend verblijf zo dicht mogelijk bij de inwoner plaatsvinden, zodat de vervoersbewegingen kunnen worden beperkt.
- e. Indien dicht bij huis niet mogelijk is, wordt het gebruik van taxi voorzieningen zoveel mogelijk ontmoedigd. Het gebruik van openbaar vervoer of algemene vervoersvoorzieningen verdient de voorkeur.
- f. Vervoer moet zoveel mogelijk aansluiten bij normale (algemene) voorzieningen, bij voorkeur in de wijk. Het lokale team wordt actief betrokken.

Doel

Cliënt van en naar Wmo begeleiding groep en Wmo kortdurend verblijf vervoeren.

Doelgroep

De doelgroep van Wmo begeleiding groep, waaronder ook individuele rolstoelgebruikers, en Wmo kortdurend verblijf.

Complexiteit

Er wordt onderscheid gemaakt tussen rolstoelvervoer en regulier vervoer.

Rolstoelvervoer:

Het gaat hierbij om Cliënten die zich uitsluitend met een rolstoel kunnen verplaatsen. Rolstoelvervoer is voor die Cliënten, waar een medische noodzaak bestaat voor het rolstoelgebruik en de Cliënt zich zonder rolstoel dus niet kan verplaatsen.

Regulier vervoer:

Het gaat hierbij om Cliënten die geen gebruik kunnen maken van reguliere middelen of hun eigen netwerk om zich van en naar de hulpverlening te verplaatsen. Er dient dus een 'medische' noodzaak te zijn, waardoor de Cliënt geen gebruik kan maken van reguliere transportmiddelen.

Personele inzet

Het vervoer wordt geregeld door de Aanbieder. Het vervoer vindt voorafgaand en na de geïndiceerde uren van de Cliënt plaats (dus niet tijdens de geïndiceerde tijd voor Wmo begeleiding groep of Wmo kortdurend verblijf).

Inzet / duur / intensiteit

Facturatie van geleverde diensten gebeurt per aanwezigheidsdag.